

REFERANS İÇİN:

Cevdet Yılmaz – P. Tağrikulu (2017) "*Samsunluların Türkiye'de İllere Göre Dağılışı (2007-2015)*", **VII. Uluslararası Canik Sempozyumu "Geçmişten Günümüze Göç** (17-19 Şubat 2017)" "The 7th International Canik Symposium – Migration From Past To Present (Feb 17-19, 2017)" (Editör: O. Köse), Samsun, (877-885), ISBN:978-605-81912-0-4.19.

Geçmişten Günümüze

GÖÇ

II

Editör
Prof. Dr. Osman KÖSE

Samsun - 2017

Canik Belediyesi Kùltür Yayınları
Yayın No: 55-17-01

Takım Numarası
978-605-81912-0-4

ISBN
978-605-81912-2-8

Samsun 2017

Editör: Osman KÖSE

Mizanpaj ve Kapak Tasarımı
Burhan ÖZAKÇA
0507 669 1981

Baskı Tarihi
Aralık 2017

Baskı Yeri
Uğur Ofset Pazar Mahallesi Mukayyitzade Sokak No: 48
İlkadım / SAMSUN
0362 431 52 55

Sertifika Numarası
18324

CANİK BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Karşıyaka Mahallesi İlkbahar Sokak No: 1

CANİK / SAMSUN
Tlf: +90 444 55 90
Faks: +90 362 238 84 30
Web : www.canik.bel.tr
E-posta : canik@canik.bel.tr

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Antalya'ya Olan Göçler ve Sonuçları (1800-1923)	771
Süleyman Uygun	
Karadeniz'de Yabancı Vapur Kumpanyaları ve Göç	789
Mustafa Gökçe / Eren Fehmi Eroğlu	
Geçmişten Günümüze Beşkaza Yörüklerinin Göç Hareketleri ve Yolları	809
Süleyman Tekir	
Birinci Dünya Savaşı'nda Karadeniz Bölgesinde Muhaceret (1914-1917)	823
Nadia Yaseen Abed	
Deprivation Of Nationality For Jews Of Iraq Law And their Migration (1950-1951)	835
Deniz Beyaz	
Samsun'dan Kocaeli'ye Göç Eden Ailelerin Doğum ve Doğum Sonrası İnanışları	841
Halil İbrahim Zeybek/ A. Uzun / C. Yılmaz / F. Aylar / M. bahadır / H. Dinçer / İ. K.	
Yakın Dönemde (2008-2015) Samsun'a Olan İç Göçlerin İller İtibarıyla Dağılışı	847
Hali İbrahim Zeybek / A. Uzun / C. Yılmaz / M. Bahadır / H. Dinçer / İ. K.	
Bir İç Göç Olayı: Samsun'da Tokatlılar	859
Hasan Dinçer / H. İbrahim Zeybek / Muhammed Bahadır	
Samsunluların Türkiye'de İllere Göre Dağılışı (2007-2015)	877
Hasan Dinçer / H. İbrahim Zeybek / Cevdet Yılmaz/ İ. K. Hatipoğlu	
Samsun İline Göçlerde Amasyalıların Rolü	887
Muhammed Bahadır / C. Yılmaz / A. Uzun / H.İ. Zeybek / M.A. Özçelebi	
Samsun İline Göç Eden Trabzonluların Mekânsal Analizi	895
Osman Köse / Türkmen Törelî	
Kürtün'de Çepni Türkmenleri ve Geleneksel Yayla Göçleri	905
Cevdet Yılmaz / Pınar Tağrikulu	
Giresun ve Trabzon Kırşalında Göçe Katılmayan Ailelerin Gerekçeleri	927
Ünsal Bekdemir / Fatih Muhammed Köse	
Giresun İlinin Türkiye Göç Hareketliliği İçerisindeki Yeri	937
Ali Acar	
İç Göçler Sonucu Hayat Tarzında Meydana Gelen Değişimler	947

H - Sıradışı Göçler

Ali Korkmaz	
Küresel Bir Sorun Olarak Türkiye'de Beyin Göçü	961
Yusuf Bahri Gündoğdu	
İslam Hicretinin Sosyolojik ve Pedagojik Tahlili	967
Bahargül Ataş	
Sibirya'dan Batı'ya Sanatsal Göç	979
Vüsale Musalı	
Tezkireler Işığında Azerbaycan Şairlerinin Osmanlıya Göç Etme Sebepleri	983
Ahmet N. Özdal	
Ortaçağ'da Yakındoğru'nun Sıradışı Göçmenleri: Çingeneler (Zult'lar)	991
Önder Deniz	
Osmanlı'dan Cumhuriyet'e İşçi Göçünün Çalışma Hayatına Etkisi	997
Sabit Duman	
Beyaz Rusların Gelişi	1005
Süleyman Hatipoğlu	
Hatay Meselesinde Halil İbrahim Efendi ve Müritler Göçü	1011

I - Köyden Şehre Göçler

Cevdet Yılmaz	
Türkiye'de Kırdan Kente Göç Sürecinde Etkili Olan Aracı Faktörler	1023
Cihat Uslucan	
18. Yüzyıldan 19. Yüzyıla İstanbul'a Ev Göçü	1031

Samsunluların Türkiye’de İllere Göre Dağılışı (2007-2015)

Arş. Gör. Hasan DİNÇER
Ondokuz Mayıs Üniversitesi / Samsun

Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK
Gümüşhane Üniversitesi / Gümüşhane

Yrd. Doç. Dr. Muhammet BAHADIR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi / Samsun

1. GİRİŞ

Samsun Karadeniz kıyı kuşağının güneyinde merkezi bir konumdadır. Uygun iklimi ve yer şekillerinin olanak sağladığı ulaşım avantajıyla tarih boyunca önemli nüfus hareketlerine sahne olmuştur. Osmanlı Devletinin son dönemi ile Cumhuriyetin ilk yıllarında, elden çıkan topraklarda yaşayanlar ile mübadeleye tabi tutulanların göç ettiği bir ildir. 1970’li yıllara kadar özellikle çevre illerden göç almıştır (Yılmaz, 2007). Bu yıllardan itibaren verdiği göç aldığı göçlerden fazla olmuştur (Yılmaz ve Zeybek, 2016).

Samsun nüfusu 1927’de 260.868 iken 2015 yılında 1.279.884’e yükselmiştir (Zeybek vd., 2017). Fakat bu rakamlara diğer il nüfusuna kayıtlı olmakla beraber Samsun’da ikamet edenler de dahildir. Samsun’un diğer illere verdiği göç sonucunda sahip olduğu kayıtlı nüfus ile ilde yaşayan güncel nüfus arasında da önemli bir fark bulunmaktadır. Nitekim 2007 yılında 1.733.175 olan Samsun’a kayıtlı nüfus 2015 yılında 1.902.575’e yükselmiştir. Fakat Samsun’a kayıtlı olup Samsun’da yaşayan nüfus 2007 yılında 1.046.600 iken 2015 yılında 1.045.241’e gerilemiştir. 2015 yılı itibarıyla 857.334 Samsunlu il dışında yaşamaktadır. İl dışında yaşayan Samsunluların illere göre dağılımlarının incelenmesi bu çalışmanın amacını teşkil etmektedir.

2. YÖNTEM VE MALZEME

Çalışmanın kaynağını oluşturan nüfus verileri Türkiye İstatistik Kurumunun Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile nüfus sayım sonuçlarına dayanmaktadır. Kayıtlı olunan il göre ikamet edilen il verileri 2007 yılından itibaren oluşturulmaya başlandığından çalışmada ilgili yıllara ait veriler kullanılmıştır. Yine ilçeye kayıtlı nüfusun ikamet ettiği il durumu da 2008 yılından itibaren kayıt altına alınmıştır. Elde edilen verilerin kullanılabilmesi için Excel programında tablolar oluşturulmuş, oran ve değişim hesaplamaları yapılmıştır.

Samsunluların il içinde ve dışındaki dağılımlarının ortaya konulması için ArcGIS 10.2 coğrafi bilgi sistemi yazılımında haritalar hazırlanmıştır. Haritalardaki sınır verileri ‘Open Street Map’ çevrimiçi harita görüntüleyiciden alınmış ve gerekli yerler sayısallaştırılarak düzenlenmiştir. Bu haritalar için ‘European Datum 1950’ ve ‘WGS 1984’ koordinat sistemleri kullanılmıştır.

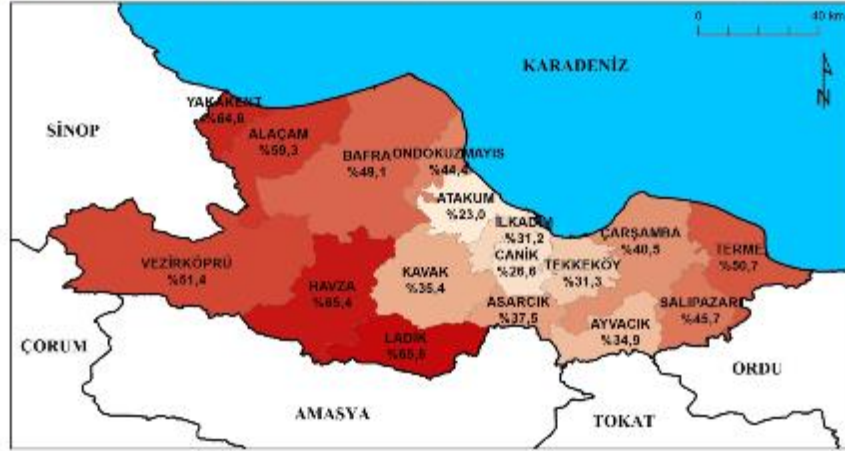
3. BULGULAR

3.1. Samsun İlçe Nüfuslarında İl Dışında İkamet Edenler

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre 2015 yılında Samsun ilçeleri arasında kayıtlı nüfusu en fazla olan Bafra (252.165) ve en az olan ise Yakakent (28.004)'tir (Tablo 1). Fakat ilçeye kayıtlı nüfusta il dışında yaşayanların oranı en fazla olan Ladik (%65,83)'tir. Ladik ilçesini sırasıyla Havza (%65,36), Yakakent (%64,59), Alaçam (%59,31) ve Vezirköprü (%51,39) takip etmektedir. Aynı oranda en düşük değerlere ise sırasıyla Atakum (%23,01), Canik (%26,56) ve İlkadım (31,20) ilçeleri sahiptir. Samsun şehrinden uzaklaştıkça il dışında yaşayan nüfusta artış olduğu görülmektedir (Şekil 1). İl dışında ikamet edenlerin ilçe nüfusuna oranında 2008 ile 2015 yılları arasında artış yaşanmıştır. %10,01 ile en fazla artış Vezirköprü ilçesinde ve en düşük artış ise %1,74 ile Kavak ilçesinde görülmüştür (Tablo 1).

Tablo 1: Samsun ilçelerine kayıtlı nüfusun ikamet durumu ve oranları (2008 ve 2015)

İlçeler	2008			2015			2008-2015 Arası Değişim (%)
	İl Dışında İkamet Eden Nüfus Toplamı	İlçe Nüfusuna Toplam Kayıt	İl Dışında İkamet Edenlerin Oranı (%)	İl Dışında İkamet Eden Nüfus Toplamı	İlçe Nüfusuna Toplam Kayıt	İl Dışında İkamet Edenlerin Oranı (%)	
Ladik	42.326	67.837	62,39	48.080	73.033	65,83	3,44
Havza	69.231	119.007	58,17	84.601	129.443	65,36	7,18
Yakakent	15.099	25.657	58,85	18.089	28.004	64,59	5,74
Alaçam	45.621	85.597	53,30	54.803	92.404	59,31	6,01
Vezirköprü	76.230	184.235	41,38	105.728	205.732	51,39	10,01
Terme	71.602	157.118	45,57	85.891	169.564	50,65	5,08
Bafra	104.741	235.179	44,54	123.719	252.165	49,06	4,53
Salıpazarı	26.485	62.965	42,06	31.589	69.144	45,69	3,62
Ondokuzmayıs	20.878	49.740	41,97	24.231	54.547	44,42	2,45
Çarşamba	79.646	225.003	35,40	98.684	243.437	40,54	5,14
Asarcık	9.764	31.970	30,54	13.362	35.661	37,47	6,93
Kavak	29.363	87.257	33,65	33.676	95.146	35,39	1,74
Ayvacık	11.967	47.253	25,33	18.354	52.605	34,89	9,56
Tekkeköy	21.456	73.009	29,39	24.740	79.061	31,29	1,90
İlkadım	49.644	174.774	28,40	57.399	183.979	31,20	2,79
Canik	15.112	64.347	23,49	18.597	70.023	26,56	3,07
Atakum	13.305	63.514	20,95	15.791	68.627	23,01	2,06

Şekil 1: İl dışında yaşayan Samsun ilçelerine kayıtlıların ilçe nüfusa oranı (2015)

Samsun ilçelerine kayıtlı nüfusun ikamet ettiği illere göre sıralamasına baktığımızda genel olarak Samsun ilk sırada bulunmakla birlikte Yakakent ilçesine kayıtlılarda İstanbul'da yaşayanlar Samsun'da yaşayanlardan daha fazladır (Tablo 2). İstanbul, ikamet sıralamasında genellikle ikinci konumda bulunmaktadır. Fakat Ayvacık ilçesinde Ankara'da ikamet edenler İstanbul'da ikamet edenlerden daha fazladır. En fazla ikamet edilen 3. iller arasında Ankara'dan sonra sırasıyla Bursa, Kocaeli, İstanbul ve Tekirdağ yer almaktadır (Tablo 2).

Tablo 2: Samsun ilçelerine kayıtlı nüfusun il dışında en fazla ikamet ettiği ilk 10 il ve miktarı (2015)

İller	Alaçam	İller	Asarcık	İller	Atakum
1 Samsun	37.601	1 Samsun	22.299	1 Samsun	52.836
2 İstanbul	30.987	2 İstanbul	6.106	2 İstanbul	6.243
3 Bursa	10.617	3 Ankara	1.257	3 Bursa	1.543
4 Tekirdağ	2.505	4 Bursa	1.162	4 Ankara	1.150
5 Ankara	1.537	5 Amasya	717	5 Kocaeli	1.084
6 Kocaeli	1.270	6 Kocaeli	672	6 Tekir- dağ	559
7 İzmir	1.162	7 Tekir- dağ	532	7 İzmir	504
8 Yalova	801	8 İzmir	528	8 Ordu	339
9 Sinop	562	9 Antalya	487	9 Antalya	299
10 Antalya	474	10 Aydın	223	10 Sakarya	255
İller	Ayvacak	İller	Bafra	İller	Canik
1 Samsun	34.251	1 Samsun	128.446	1 Samsun	51.426
2 Ankara	5.661	2 İstanbul	65.712	2 İstanbul	9.525
3 İstanbul	5.290	3 Bursa	22.495	3 Ankara	1.211
4 İzmir	767	4 Tekir- dağ	6.311	4 Kocaeli	1.047
5 Tekirdağ	577	5 Ankara	5.143	5 Bursa	984
6 Bursa	549	6 Kocaeli	3.574	6 İzmir	549
7 Antalya	513	7 İzmir	3.031	7 Tekir- dağ	427
8 Kocaeli	465	8 Antalya	1.534	8 Antalya	417
9 Eskişehir	338	9 Sinop	1.355	9 Ordu	400
10 Tokat	277	10 Ordu	1.106	10 Trabzon	273
İller	Çarşamba	İller	Havza	İller	İlkadım
1 Samsun	144.753	1 Samsun	44.842	1 Samsun	126.580
2 İstanbul	59.455	2 İstanbul	38.494	2 İstanbul	25.077
3 Ankara	9.706	3 Ankara	8.257	3 Ankara	7.295
4 Kocaeli	3.460	4 Tekir- dağ	7.472	4 İzmir	3.434
5 Bursa	3.379	5 Bursa	5.721	5 Antalya	2.192
6 Tekirdağ	3.147	6 Kocaeli	5.113	6 Bursa	2.017
7 İzmir	1.991	7 Amasya	4.628	7 Kocaeli	1.899
8 Ordu	1.898	8 İzmir	4.413	8 Ordu	1.338
9 Antalya	1.794	9 Antalya	931	9 Muğla	1.034
10 Sakarya	633	10 Balıke- sir	792	10 Trabzon	781

İller	Kavak	İller	Ladik	İller	Ondokuzmayıs
1 Samsun	61.470	1 Samsun	24.953	1 Samsun	30.316
2 İstanbul	10.979	2 İstanbul	22.450	2 İstanbul	11.776
3 Kocaeli	7.674	3 Ankara	6.128	3 Bursa	4.539
4 Bursa	3.006	4 Amasya	3.880	4 Kocaeli	1.744
5 Ankara	2.714	5 Bursa	3.827	5 İzmir	983
6 Tekirdağ	1.051	6 Kocaeli	2.672	6 Ankara	802
7 Amasya	851	7 İzmir	1.953	7 Tekir- dağ	531
8 İzmir	826	8 Antalya	644	8 Antalya	285
9 Ordu	470	9 Tekir- dağ	489	9 Sakarya	272
10 Tokat	415	10 Tokat	420	10 Trabzon	213
İller	Sahpazarı	İller	Tekkeköy	İller	Terme
1 Samsun	37.555	1 Samsun	54.321	1 Samsun	83.673
2 İstanbul	25.087	2 İstanbul	12.699	2 İstanbul	54.771
3 Tekirdağ	748	3 Ankara	1.698	3 Bursa	4.821
4 Bursa	688	4 Kocaeli	1.138	4 Ordu	4.043
5 Ankara	620	5 Bursa	1.123	5 Ankara	3.180
6 Kocaeli	575	6 Tekir- dağ	889	6 Kocaeli	2.633
7 Ordu	385	7 İzmir	814	7 Tekir- dağ	2.355
8 İzmir	341	8 Aydın	600	8 İzmir	1.586
9 Antalya	227	9 Ordu	490	9 Antalya	1.229
10 Sakarya	148	10 Yalova	428	10 Sakarya	714
İller	Vezirköprü	İller	Yakakent		
1 Samsun	100.004	1 İstanbul	14.165		
2 İstanbul	27.470	2 Samsun	9.915		
3 Ankara	20.159	3 Kocaeli	1.189		
4 Bursa	14.691	4 Bursa	615		
5 Tekirdağ	9.469	5 Ankara	350		
6 Eskişehir	5.074	6 Sinop	211		
7 İzmir	4.093	7 İzmir	186		
8 Amasya	3.606	8 Antalya	109		
9 Kocaeli	2.668	9 Tekir- dağ	104		
10 Kastamonu	2.639	10 Yalova	100		

3.2. Samsunluların Diğer İl ve İlçelere Göre Dağılışı

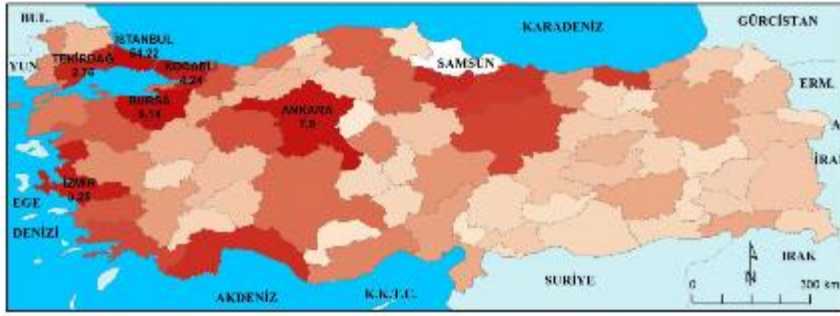
Çeşitli sebeplerden dolayı Samsun'dan göç etmiş Samsunlular özellikle Marmara Bölgesi illerinde yoğunlukla yaşamaktadırlar. Ankara, İzmir, Amasya gibi illerde de önemli miktarda Samsunlu ikamet etmektedir. Diğer taraftan güncel nüfusunda Samsunlu bulunmayan il yoktur.

2007 yılında Samsun nüfusuna kayıtlıların %60,39'u Samsun'da yaşamaktayken, bu oran 2015 yılında %54,94'e düşmüştür (Tablo 3). Bu düşüş, yeni göç edenlerin etkisinin yanında il dışında yaşayan nüfusun doğal artışından da kaynaklanmaktadır. İstanbul, Samsun'dan sonra en fazla Samsunlunun yaşadığı ildir. İstanbul'da yaşayan Samsunlu sayısında 2007-2015 yılları arasında 50.000'den fazla artış olmakla birlikte il dışında yaşayanlar arasındaki oranı %54,22'den %49,72'ye gerilemiştir. Samsunluların il dışında en fazla ikamet ettiği iller 2007 yılında sırasıyla İstanbul (%54,22), Bursa (%9,14), Ankara

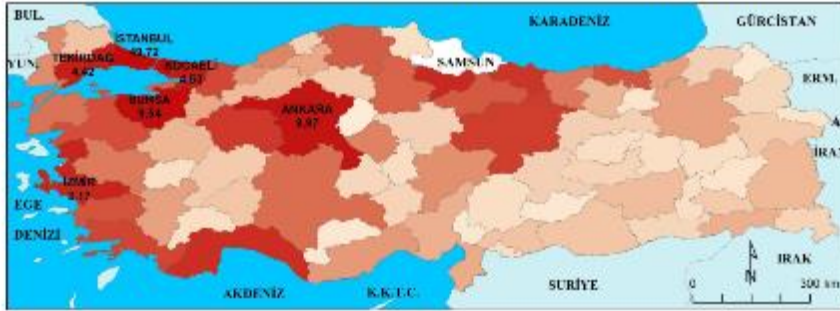
(%7,90), Kocaeli (%4,24) ve İzmir (%3,25)'dir (Tablo 3, Şekil 2). 2015 yılında ise Tekirdağ (%4,42)'da yaşayan Samsunluların oranı İzmir (%3,17)'de yaşayanlardan daha fazladır (Tablo 3, Şekil 3). 2007 ve 2015 yılları arasında en fazla Tokat (%-0,45) ve Trabzon (%-0,30) illerinde yaşayan Samsunlu sayısında azalma olmuştur (Tablo 3).

Tablo 3: Samsun iline kayıtlı nüfusun illere göre ikamet durumu ve oranları (2007 ve 2015)

İller	2007			2015			2007-2015 Arası Değişim
	Samsun'a Kayıtlı Nüfus	Toplam Nüfusa Oranı (%)	İl Dışında İkamet Edenlerin Oranı (%)	Samsun'a Kayıtlı Nüfus	Toplam Nüfusa Oranı (%)	İl Dışında İkamet Edenlerin Oranı (%)	
Toplam	1.733.175	100	100	1.902.575	100	100	-
Samsun	1.046.600	60,39	-	1.045.241	54,94	-	-
İstanbul	372.257	21,48	54,22	426.286	22,41	49,72	-4,50
Bursa	62.732	3,62	9,14	81.777	4,30	9,54	0,40
Ankara	54.221	3,13	7,90	76.868	4,04	8,97	1,07
Kocaeli	29.126	1,68	4,24	38.877	2,04	4,53	0,29
Tekirdağ	18.976	1,09	2,76	37.935	1,99	4,42	1,66
İzmir	22.315	1,29	3,25	27.161	1,43	3,17	-0,08
Diğer İller	126.948	7,32	18,49	168.430	8,85	19,65	

Şekil 2: İl dışında yaşayan Samsunluların en fazla ikamet ettikleri iller ve oranları (%) (2007)

Şekil 3: İl dışında yaşayan Samsunluların en fazla ikamet ettikleri iller ve oranları (%) (2015)

2015 yılı ADNKS verilerine göre İstanbul ilinde 426.286 Samsunlu yaşamaktadır. İstanbul ilçeleri arasında en fazla Samsun nüfusuna kayıtlıların yaşadığı ilçe Esenyurt (%8,29)'tur. Esenyurt'u sırasıyla Bağcılar (%7,42), Küçükçekmece (%6,69), Pendik (%4,99), Esenler (%4,69), Kağıthane (%4,51), Gaziosmanpaşa (%3,96) ve Ümraniye (%3,57) ilçeleri takip etmektedir (Şekil 4). Merkezdən uzak Adalar

(%0,03), Çatalca (%0,16) ve Şile (%0,16) gibi ilçelerde en az sayıda Samsunlu yaşamaktadır (Şekil 4). Fakat yoğunlukla iş merkezlerinin bulunduğu Beşiktaş (%0,68), Bakırköy (%0,82), Zeytinburnu (%1,30), Beyoğlu (%1,31), Şişli (%1,32) ve Fatih (%1,35) gibi ilçelerde de az sayıda Samsunlu bulunmaktadır (Şekil 4). Merkezi ilçeleri çevreleyen ilçelere baktığımızda en fazla Samsunlunun buralarda ikamet ettiği görülmektedir. Bu durum göstermektedir ki diğer İstanbul halkı gibi Samsunlular da iş yerine uzak olsa da konut fiyatlarının nispeten düşük olduğu ilçeleri tercih etmektedirler.

Şekil 4: İstanbul'da yaşayan Samsunluların ilçelere göre dağılışı

Samsun dışında en çok Samsunlunun yaşadığı ikinci il konumunda bulunan Bursa'da ise 2015 yılında 81.777 Samsun nüfusuna kayıtlı insan ikamet etmektedir. Bu rakamın önemli bir kısmı Bursa şehrinde yaşamaktadır. Merkez ilçeler olan Osmangazi (%45,9) ve Yıldırım (%32,0) en fazla Samsunluya ev sahipliği yapmaktadır (Şekil 5). Bunları da sırasıyla Nilüfer (%9,1) ve Gürsu (%4,2) ilçeleri takip etmektedir (Şekil 5). Bursa'daki sanayi kuruluşlarının da bu ilçelerde yoğunlaşması Samsunluların neden buraya göç ettikleri hakkında fikir vermektedir. Bursa'nın güney ilçeleri olan Harmancık (%0,01), Büyükorhan (%0,03), Keles (%0,04) ve Orhanlı (%0,04) ise en az Samsunlunun yaşadığı yerlerdir (Şekil 5).

Şekil 5: Bursa'da yaşayan Samsunluların ilçelere göre dağılışı

Ankara ilinde ikamet eden Samsunlu sayısı 2015 yılında 76.868'e ulaşmıştır. En fazla Samsunlunun yaşadığı ilçeler sırasıyla Çankaya (%17,28), Keçiören (%16,52), Etimesgut (%14,68), Sincan (%12,10), Mamak (%11,47) ve Yenimahalle (%11,27)'dir (Şekil 6). Ankara şehrini oluşturan bu ilçelerden

uzaklaştıkça Samsunlu sayısında azalma görülmektedir (Şekil 6). Evren ilçesinde sadece 3 Samsun nüfusuna kayıtlı insan yaşamaktadır. En az sayıda Samsunlunun yaşadığı diğer ilçeler ise sırasıyla Gündül (%0,02), Çamlıdere (%0,03), Bala (%0,04) ve Kalecik (%0,04)'tir (Şekil6).

Şekil 6: Ankara'da yaşayan Samsunluların ilçelere göre dağılışı

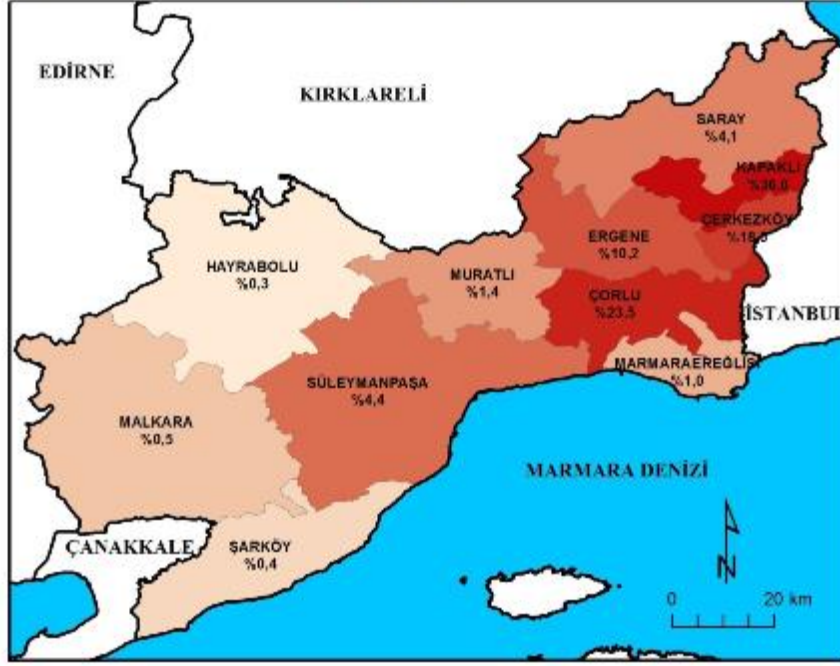
Kocaeli'nde 2015 verilerine göre 38.877 Samsun nüfusuna kayıtlı insan yaşamaktadır. Bunların yarısından fazlası Gebze (%43,4), Darıca (%12,3) ve Çayırova (%8,2) ilçelerinde bulunmaktadır (Şekil 7). Bu ilçeler İstanbul'a en yakın konumda olmakla beraber sanayi ve liman faaliyetlerinin yoğun olduğu yerlerdir. En az Samsunlunun yaşadığı ilçe ise %0,06'lık oranıyla Kandıra'dır (Şekil 7).

Şekil 7: Kocaeli'nde yaşayan Samsunluların ilçelere göre dağılışı

Tekirdağ ilinde yaşayan Samsunlu sayısı 2007-2015 yılları arasında iki katına çıkmıştır. İstanbul'a yakın olmaları ve Avrupa yolu üzerinde bulunmalarından dolayı Çorlu ve Çerkezköy şehirlerinde sanayi kuruluşları çok fazladır. Tekirdağ'ın büyükşehir olmasından sonra bu şehirler idari Çorlu, Ergene, Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerine bölünmüşlerdir. Bahsi geçen ilçelerde Tekirdağ'da yaşayan

Samsunluların %88'i bulunmaktadır (Şekil 8). En az Samsunlunun yaşadığı ilçeler ise Hayrabolu (%0,3), Şarköy (%0,4) ve Malkara (%0,5)'dir (Şekil 5).

Şekil 8: Tekirdağ'da yaşayan Samsunluların ilçelere göre dağılışı

4. SONUÇ

Samsun, sahip olduğu coğrafi konumu ve nüfusuyla Türkiye'nin en önemli illerinden biridir. Tarih boyunca çevresinden göç almasına rağmen özellikle 1950'lerden itibaren önemli miktardan göç vermiştir. Nitekim 2015 yılında il nüfusuna kayıtlı kişi sayısı 1.902.575 olmasına karşın bu nüfusun 857.334'ü il dışında ikamet etmektedir.

2015 ADNKS verilerine göre Bafra, 123.719 kişiyle il dışında en fazla nüfusu bulunan ilçedir. Fakat ilçeye kayıtlı nüfusa oranına baktığımızda Ladik, %65,83 ile nüfusunun çoğu il dışında yaşayan ilçelerin başında gelmektedir. Ladik, Havza, Yakakent, Alaçam, Vezirköprü ve Terme ilçe nüfuslarına kayıtlıların %50'den fazlası il dışında ikamet etmektedir. Atakum ve Canik'te ise il dışında yaşayanların oranı %30'dan az olan ilçelerdir.

İl dışında yaşayan Samsunlular özellikle sanayi sektörünün gelişmiş olduğu batı illerinde diğer illere göre sayıca daha fazladır. Samsun'da ikamet eden Samsun nüfusuna kayıtlıların oranı %54,95 iken Marmara Bölgesi illeri toplamındaki oran ise %29,33'tür. İstanbul, Bursa, Ankara, Kocaeli ve Tekirdağ gibi illere iş bulmak için göç ettikleri anlaşılmaktadır. Bu iller içerisinde de yine sanayi faaliyetlerinin yoğun olduğu ilçelerde ikamet etmektedirler.

KAYNAKÇA

TÜİK, 2007-2015, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Verileri. Ankara.

Yılmaz, C., 2007, Samsun İlinde Nüfus Hareketleri. Geçmişten Geleceğe Samsun. Samsun

Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Eğitim Hizmetleri Daire Başkanlığı Yay., Cilt:2, Samsun.

Yılmaz, C. ve Zeybek, H. İ., 2016, Samsun Coğrafyası, Canik Belediyesi Kültür Yayınları, Samsun.

Zeybek, H. İ., Uzun, A., Yılmaz, C., Aylar, F., Bahadır, M., Dinçer, H. ve Hatipoğlu, İ. K., 2017, Yakın Dönemde (2008-2015) Samsun'a Olan İç Göçlerin İller İtibariyle Dağılışı, VII. Uluslararası Canik Sempozyumu: Geçmişten Günümüze Göç (17-19 Şubat 2017), Samsun.

